

Виробництво екологічної продукції цесарківництва

Н. В. Пустова

pustovanatasha@ukr.net

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., Україна

В Україні розвивається галузь птахівництва — цесарківництво, яке досягло промислового рівня у Франції, Англії, Італії, США та інших країнах. Галузь є перспективною, високорентабельною завдяки добрій пристосованості цесарок до різних кліматичних умов. Цесарківництво дозволяє збільшити різноманіття продукції птахівництва завдяки дієтичним продуктам — яйцям та м'ясу цесарок.

Мета досліджень передбачала вивчення особливостей цесарок як виду і продуктивні якості порід, основи утримання та догляду за цесарками у приватному господарстві за вольєро-випасного та вигульно-випасного утримання птиці.

Найпоширеніші породи цесарок у господарствах України — сірі, блакитні, білогруді та білі. Утримувати цесарок вигідно тим, що вони відрізняються від іншої домашньої птиці міцнішим здоров'ям. Під час транспортування молодняку важливо не допустити переохолодження цесарят. Відразу після транспортування перед посадкою на вирощування цесарят необхідно напоїти водою кімнатної температури з антибактеріальними препаратами. У перші дні життя пташенят особливо чутливі до перетягів і вогкості, тому потрібний температурний режим вирощування: 1–3-й день — $+35...+36^{\circ}\text{C}$, з 4-го по 10-й — $+34...+30^{\circ}\text{C}$ і з 11-го по 20-й день — $+30...+27^{\circ}\text{C}$, 21 день і старші — $+22...18^{\circ}\text{C}$, вологість повітря у приміщенні — 65–67%. Інтенсивність освітлення в зоні розміщення годівниць і напувалок у перші 3 дні — 12 лк (3 Вт/м² підлоги), потім 1,2–2,0 лк (0,3 Вт/м²). На ніч у пташнику залишають слабе підсвічування інтенсивністю 0,1–0,2 лк. Цесаркам доцільно облаштувати зручні сідала — бруски перетином 4–5 см з відстанню між рейками 35–38 см на висоті 40–45 см. Підлогу вистилають підстилкою — тирсом, соломою, торфом, піском шаром 10–15 см. На одному квадратному метрі підлоги пташника розміщують не більше п'яти цесарок. Для виходу цесарят на солярії або випаси у кожній секції роблять лази розмірами 0,3×0,4 м з висотою порогу 4–5 см. Для контролю витрат кормів та динаміки живої маси птахів регулярно зважують (молодняк — раз на тиждень, дорослих — раз на місяць). Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО) визначила м'ясо і яйця цесарок як цінні високоякісні продукти харчування людини.

Цесарок різних порід, популяцій та кросів розводять і вирощують як приватні, так і фермерські господарства нашої країни. Розводити цесарок доцільно для поповнення ринку цінними, дієтичними продуктами харчування — екояйцем та еком'ясом. Цесарки добре переносять кліткове утримання, проте оптимальними умовами їх вирощування є підлогове утримання з вигулами-соляріями або вигулами-випасами. Останній тип вигулів для птахів є найкращими: економія коштів на корми — цесарки поїдають зелену масу та безхребетних й дрібних хребетних, що дозволяє вдень не згодовувати корми. Всі вигульні території необхідно огорожувати високим парканом або ж підрізати крила молодняку. У цесарок висока збереженість молодняку (99–99,5%) та дорослої птиці (до 100%). Позитивна ціна на продукцію сприяє швидкій окупності виробництва і дає можливість знижувати собівартість одиниці продукції завдяки здешевленню кормів та невибагливості до утримання цесарок.